

54. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved Statens Planteavlsudvalg.

Udsendt den 3. April 1914.

Kartoflens Bladrullesyge.

Beskrivelse.

Læggeknoledene ligner i alle Henseender smaa, sunde Kartoffler og kan hverken ved Øjesyn eller ved Mikroskops Hjælp adskilles fra sunde Kartoffler. De Planter, der kommer af de syge Knolde, er — som Figurene viser — betydelig lavere end de sunde Planter; Stænglerne er faa, — undertiden findes der kun en eneste — svage og af sygelig, gullig Farve. De syge Planter sætter kun meget sjældent Blomst, og Bladene ruller sig sammen (se Fig. 3)

Fig. 1. En sund Kartoffel-
plante.

Fig. 2. En bladrullesyg
Kartoffelplante.

Fig. 3. Kartoffelblade: *a* af en sund Plante, *b* og *c* af en bladrulle-
syg Plante.

paa den Maade, at hver enkelt Bladafsnit bøjer begge Randene opefter og indefter, saa at Bladets Underside kommer til at vende udad, og det hele faar nogen Lighed med et Kræmmerhus. En lignende Sammenrulning kan ogsaa findes hos Kartoffler, der ikke lider af denne Sygdom, men som paa anden Maade er blevet beskadigede; især viser Kartoffelplanter, der lider af Stængelbakteriose („Sorte Ben“), en ganske lignende Rulning, men denne Sygdom plejer at vise sig adskilligt tidligere, nemlig i Juni, medens den egentlige Bladrullesyge først viser sig rigtig i Juli—August.

De Blade, der udvikles paa de bladrullesyge Planter, bliver efterhaanden mindre og mindre, de i August fremkomne er oftest kun ganske smaa og udfolder sig aldrig normalt; de antager ligesom Bladstilken en lilla eller rødliggul Farve.

Graver man bladrullesyge Planter op, vil man som Regel endnu i September—Oktober kunne finde Læggeknoledene vel bevarede, endogsaa betydeligt større, end da de blev lagte; de nyansatte Knolde er derimod faa og smaa, men ser sunde ud og er lige saa anvendelige til Spisebrug og Foderbrug, som de sunde. Bruger man dem derimod til Læggekartofler, vil der altid komme syge Planter af dem, og endogsaa Planter, der er endnu mere syge, end Moderplanten.

Sygdommens Indflydelse paa Udbyttet.

Alle Forsøg herover samstemmer deri, at bladrullesyge Planter aldrig giver mere end højest Tredjedelen af det Udbytte, som sunde Planter under samme Forhold kan yde. Men Sygdommens Virkning paa Udbyttet er, som ovenfor nævnt, tiltagende, jo længere man fremavler de syge Kartoffler, og efter ca. 5 Aars Forløb bliver Udbyttet saa lille, at det er mindre end de anvendte Læggekartofler.

Denne Sygdom findes i de fleste kartoffeldyrkende Lande. Den kan angribe alle de dyrkede Kartoffelsorter (især dog Magnum bonum) og har en skadelig Indflydelse paa Udbyttet af hele Kartoffelavlén. Den har kun været kendt her i Landet i henvend 10 Aar, og mange Kartoffelavlere er derfor endnu ikke blevet opmærksomme paa den, især da dens Optræden ikke er saa iøjnefaldende som mange andre Plantesygdommes. Det maa i høj Grad anbefales enhver Kartoffelavlér at undersøge sin Kartoffelmark meget nøje baade i August, paa hvilken Tid Sygdommen er lettest kendelig paa Toppene, og ved Optagningen, da Sygdommen røber sin Tilstedeværelse ved det mærkværdig ringe Knoldudbytte, for at han kan tage hensigtsmæssige Forholdsregler imod det store Tab, som denne Sygdom ellers forvolder.

Sygdommens Bekæmpelse.

De bladrullesyge Kartoffelplanter kan ikke helbredes, og Sygdommen kan kun forebygges ved at benytte sunde Læggekartofler, avlede paa Marker, som bevisligt er fri for Bladrullesyge. Det maa paa det indstændigste fraaades enhver at benytte Læggekartofler fra en Mark, som man ikke er helt sikker paa er fri for Bladrullesyge. Man kan skaffe sig sygdomsfrie Læggeknoledene enten ved at avle dem paa udsøgte, sunde Planter i Marken eller ved at forskrive dem fra et kontrolleret Avlssted for sygdomsfrie Læggekartofler. I flere Landboforeninger er der nu truffet Foranstaltninger til at forsyne alle dem, der ønsker det, med sygdomsfrie Læggeknoledene fra Marker, som flere Gange i Sommerens Løb bliver eftersete af Planteavlskonsulenten eller andre Sagkyndige.

Paa Marker, som har været hjemsoget af Bladrullesyge, bør der ikke dyrkes Kartoffler paany før end efter 5 Aars Forløb.